

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Kataríny Pramukovej v právnej veci žalobcu: **T., a. s.**, P.P., IČO: X., zastúpený: JUDr. J.N., advokátom, N.P., proti žalovanému: **JUDr. V.H.**, D.R., správca konkurznej podstaty úpadcu: **I., a. s.**, B.L., IČO: X., **o vylúčení veci z konkurznej podstaty**, vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 54Cbi/18/2006, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. októbra 2006, č. k. 54Cbi/18/2006-96, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. októbra 2006, č. k. 54Cbi/18/06-96 sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho a dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom konanie o návrhu, ktorým žalobca žiadal, aby žalovanému bola uložená povinnosť vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu, vec: časti diela podľa Zmluvy o dielo č. 01/03/2005 z 5. apríla 2005, t. j. dielo SO-01 Lokalita I – ENO „B“ bl. 3, 4, dielo SO-03 Lokalita III – Šatne ENO „A“ a dielo SO-02 Lokalita II – Objekty prevádzky zauhľovania a ŽVL v cene spolu vo výške 4 089 183 Sk bez DPH tak, ako sú špecifikované v znaleckom posudku súdneho znalca Ing. P.L. č. 05/2006 z 1. júla 2006 zastavil, vo zvyšku žalobu zamietol a účastníkom náhradu trov konania

nepriznal.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca žalobou z 26. júla 2006 žiadal vylúčiť veci z konkurznej podstaty úpadcu, a to časti diela podľa Zmluvy o dielo č. 01/03/2005 z 5. apríla 2005 a pre prípad, že by toto nebolo možné, žiadal uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 4 089 183 Sk s 19% DPH a 13,5% úrokom z omeškania ročne od 30. júna 2006 do zaplataenia. Podľa zmluvy o dielo mal žalobca pre úpadcu vykonať stavebné práce pre stavbu „čistenie odpadových vôd ENO“, ktoré čiastočne vyhotovil a odovzdal úpadcovi. Žalobca vykonal dielo v cene 410 100 Sk. Cenu diela úpadca riadne a včas nezaplatil. Žalobca od zmluvy o dielo odstúpil z dôvodu, že objednávateľ neuhradil fakturovanú sumu ani v dodatočnej lehote a svoju pohľadávku vo výške 488 019 Sk si žalobca uplatnil prihláškou do konkurzného konania. V časti o vylúčenie veci z konkurznej podstaty vzal žalobca žalobu späť, preto súd prvého stupňa konanie v tejto časti zastavil. Žalobca navrhol rozhodnúť iba o tej časti, ktorou žiadal zaplatiť požadovanú sumu. Ako právny dôvod plnenia uviedol bezdôvodné obohatenie, pretože žalovaný predal dielo v takom stave ako bolo uskutočnené S..

Súd prvého stupňa uviedol, že je preukázané, že žalovaný – správca konkurznej podstaty predal celé dielo, v takom stave ako bolo, aj s jeho súčasťami zhotovenými žalobcom z časových a bezpečnostných dôvodov za cenu 21 595 575 Sk. Účastníci konania sa zhodli, že nie je možné časti diela zhotovenými rôznymi zhotoviteľmi fyzicky oddeliť i keď je možné určiť hodnotu rôznych jeho častí za pomoci stavebných podkladov a znaleckého posudku. Ďalej uviedol, že žalobca si mal uplatniť právo na plnenie, za celé ním zhotovené dielo, v konkurznom konaní, pretože v čase vyhlásenia konkurzu na základe odstúpenia od zmluvy zmluvný záväzok už zanikol. Pohľadávka z titulu náhrady škody bola splatná, vedel vyčíslieť cenu toho čo bolo zhotovené – hoci neodovzdané.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ich náhradu účastníkom nepriznal, pretože žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá podal žalobca odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 4 089 183 Sk a 19 % DPH s 13,5 % ročným úrokom z omeškania od 30. júna 2006 do zaplataenia a trovy konania.

Žalobca sa nestotožnil s právnym hodnotením pohľadávky ako nárokom na náhradu škody. Poukázal na § 548 ods. 2 Obchodného zákonníka a uviedol, že náhrada škody je nárok odlišný od nároku žalobcu na zaplataenie ceny za dielo, ktorý vznikol v dôsledku odstúpenia

od zmluvy o dielo. Uviedol, že správca pochybil pri vyhotovovaní súpisu podstaty, keďže žalobca správcovi konkurznej podstaty oznámil, že ním zhotovené dielo nepatrí do podstaty, nakoľko je vo vlastníctve žalobcu. Správca konkurznej podstaty mal dielo vo vlastníctve žalobcu zapísať do súpisu s poznámkou podľa § 19 ods. 1 Zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“), vyčkať na márne uplynutí lehoty na podanie žaloby, prípadne výsledku sporu.

Podľa odvolateľa súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania prišiel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že rozhodnutie súdu považuje za správne a navrhol ho potvrdiť v plnom rozsahu. Uviedol, že zistil, že úpadca má majetok spočívajúci v nedokončenom diele „Čistenie odpadových vôd E.N.“.

Správca predal dielo v takom stave ako bolo uskutočnené S.. Objednávateľ S., a.s. dielo užíval napriek tomu, že nebolo skolaudované. Pre správcu vyplývali riziká: dielo sa opotrebovávalo a strácalo na hodnote, dielo nebolo poistené, dielo bolo realizované na pozemku objednávateľa a bolo určené špeciálne pre neho, čím pre iný subjekt bolo bezvýznamné. K speňaženiu došlo dohodou o odovzdaní a prevzatí diela 27. júna 2006 za sumu 25 698 734 Sk (s DPH). Žalobcov nárok na náhradu škody vznikol odstúpením od zmluvy o dielo. Svoj nárok si mal uplatniť riadnou prihláškou pohľadávky v konkurze.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil, tak že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 4 089 183 Sk istinu s 19 % DPH a 13,5 % úrokom z omeškania od 30. júna 2006 do zaplataenia a nahradiť trovy konania vo výške 133 045,50 Sk. Odvolací súd v odôvodnení poukázal na ust. § 548 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého ak zhotoviteľ odstúpil od zmluvy pre omeškanie objednávateľa a ak prekážka pre splnenie povinnosti objednávateľa nespočíva v okolnostiach vylučujúcich zodpovednosť (§ 374), patrí zhotoviteľovi cena, na ktorú má nárok na základe zmluvy. Uviedol, že omeškanie objednávateľa – úpadcu so zaplatením za odovzdané dielo nemožno považovať za deliberačnú okolnosť podľa ust. § 374 ods. 1 Obchodného zákonníka. Žalovaný nespochybnil, že dielo SO-01 Lokalita I – ENO „B“ blok 3, 4, SO-03 Lokalita III – Šatne ENO „A“ a SO-02 Lokalita II – Objekty prevádzky a zauhľovania a ŽVL mu neboli žalobcom odovzdané. Žalovaný dielo predal S. za cenu 21 595 575 Sk. Pretože nie je možné vec – dielo vydať, predmetom incidenčnej žaloby môže vydať len výtazok zo speňaženého sporného majetku. Keďže majetok, ktorý bol predmetom vylučovacej žaloby žalobcu bol správcom konkurznej podstaty úpadcu – žalovaným predaný po podaní žaloby, žalobca

mohol žiadať len vydanie výťažku z predaného majetku.

Odvolačný súd mal za preukázané, že žalobcovi vznikol nárok na vydanie výťažku z predaného majetku podľa § 19 ZKV v spojení s ust. § 548 ods. 2 Obchodného zákonníka. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 2 v spojení s ust. § 142 ods. 1 a priznal ich úspešnému žalobcovi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací na dovolanie žalovaného napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že žalobca v žalobe i v priebehu konania tvrdil, že odstúpil od zmluvy o dielo, pretože žalovaný meškal so zaplatením ceny časti vykonaného a odovzdaného diela. Tomuto tvrdeniu neodporoval ani žalovaný a z uvedenej skutočnosti vychádzal pri rozhodovaní aj odvolací súd. Uviedol, že odstúpením od zmluvy žalobcovi vznikla voči neskoršiemu úpadcovi pohľadávka vo výške určenej podľa citovaného zákonného ustanovenia (podľa žalobcu 4 399 519 Sk). Žalobca odstúpil od zmluvy 16. novembra 2005. Konkurz na majetok spoločnosti I., a. s., bol vyhlásený 12. apríla 2006. V čase vyhlásenia konkurzu už existovala peňažná pohľadávka žalobcu proti úpadcovi. Od vyhlásenia konkurzu bolo podľa § 14 ods. 1 písm. c) ZKV možné pohľadávku proti úpadcovi uplatňovať len konkurznou prihláškou podľa § 20 ZKV. Predmetom súdneho konania pohľadávka mohla byť len pri splnení podmienky stanovenej v § 23 a § 24 ZKV, ak bola pohľadávka riadne prihlásená konkurznou prihláškou a správca alebo iný konkurzný veriteľ ju poprel. Žalobca však do konkurzu prihlásil len pohľadávku na zaplatenie ceny diela 488 019 Sk, ktorej nezaplatenie bolo dôvodom pre odstúpenie od zmluvy. Žalobou uplatnenú pohľadávku 4 399 519 Sk prihláškou do konkurzu neprihlásil, takže mu ju súd nemohol priznať.

Odvolačný súd v čase trvania konkurzného konania proti úpadcovi, žalobcovi priznal pohľadávku, ktorá nebola do konkurzu prihlásená a na súde nebola uplatnená v súlade s § 23 a 24 ZKV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a odvolanie žalobcu v súlade s právnym názorom dovolacieho súdu, vysloveného v zrušujúcom rozhodnutí, nevyhovel.

Dovolací súd uznesením z 28. januára 2010, sp. zn. 1ObdoV/95/2007 zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolačný súd je viazaný právnym názorom vysloveným dovolacím súdom, že odstúpením od zmluvy žalobcovi vznikla voči neskoršiemu úpadcovi pohľadávka vo výške určenej podľa ustanovenia § 458 ods. 2 Obchodného zákonníka. Žalobca odstúpil od zmluvy 16. novembra 2005, a konkurz na majetok spoločnosti I., a.s. bol vyhlásený 12. apríla 2006. Po

vyhlásení konkurzu mohol žalobca peňažnú pohľadávku voči úpadcovi uplatniť len konkurznou prihláškou podľa § 20 ZKV. Žalobca si pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu, neprihlásil do konkurzu, preto žalobe nie je možné vyhovieť.

Súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, keď žalobu zamietol, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

V konaní bol úspešný žalovaný, ktorý má právo na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania. Žalovaný na pojednávaní odvolacieho súdu (6. septembra 2007) uviedol, že si žiadne trovy neuplatňuje. Odvolací súd mu preto náhradu trov konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. mája 2011

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová